

Intern kontroll Riskidentifiering

HSN
2024-10-23

Vad innebär intern kontroll?

Intern kontroll kan ses som ett tillstånd och ett arbetssätt

- Att vi har *intern kontroll* innebär att vi, med rimligt säkerhet, kan säga att vi gör saker på rätt sätt vid rätt tillfälle
- För att kunna göra det, utan stora informationsinhämtningar vid varje tidpunkt, är vi beroende av att vi har ett **systematiskt arbetssätt** (riskanalyser, kontrollaktiviteter, tillsyn m.m.)
- Men det krävs även en fungerande **kontrollmiljö** (Har vi rätt kompetens? Har vi fördelat ansvar? Ser vi mellan fingrarna vid korrupktion? Tillåts vi prata om avvikelser? m.m.)

Risikanalyt

- Riskanalys handlar om att identifiera, bedöma, sortera, värdera och hantera risker
- Bygger på fakta och den kunskap vi har och möjligheten att använda den
- Syftet är att vara förbyggande och kunna prioritera bland möjliga risker

	4	8	12	16
Sannolikhet	3	6	9	12
	2	4	6	8
	1	2	3	4
	Konsekvens			

Vad består en riskanalysstruktur av?

En riskanalysstruktur hjälper oss att få en bild av vilka områden undersöka och frågor vi kan behöva ställa för att identifiera väsentliga risker:

- Områden (ekonomi, informationshantering, oegentligheter m.m.)
 - Viktigt för att de vägleder vilka områden vi kan behöva undersöka
- Specifika vägledande frågor (bidragsgivande, diarieföring, bisysslor m.m.)
 - Viktigt för att det hjälper oss förstå mer specifikt vad inom områdena vi behöver undersöka inom intern kontroll
- Generella vägledande frågor (styrande dokument, legala krav, kritiska processer)
 - Viktigt för att det ger en *identitet* till IK-arbetet

Ekonomi

Information och
IT

Oegentligheter

Personal

Samverkan

Säkerhet och
trygghet

Verksamhetens
genomförande

• Efterlevnad av lagar

• Efterlevnad av styrande dokument

• Kritiska processer

- Bidragsgivande och delfinansiering
- Styrning och uppföljning av tilldelade medel
- Kontroll och uppföljning av upphandling
- Finansiell rapportering och bokföring
- Ekonomisystem (tekniska fel, cyberattacker)

- Diarieföring och arkivering
- Ärendehantering och beslut
- Delegationsordning
- Dataintegritet, backup och systemtillgänglighet
- Datasäkerhet och åtkomstkontroll
- Digitalisering av processer
- Digitalisering av interaktion med medborgare/patient

- Bisysslor och styrelseengagemang
- Intressekonflikter
- Korruption
- Otillbörlig påverkan
- Valfärdsbrottslighet
- Bedrägerier
- Missbruk av resurser

- Rekrytering och bakgrundskontroller
- Lönehantering
- Systematiskt arbetsmiljöarbete

- Givande och uppföljning av bidrag
- Efterlevnad av avtal
- Kommunikation
- Ansvarsområden

- Hot, våld och trakasserier
- Säkerhetssystem
- Säkerhetsutbildning
- Incidentrapportering och uppföljning

- Externa leverantörer (avtal och kontrakt)
- Fysiska förutsättningar (lokaler, mediaförsörjning)
- Kontinuitetsshantering (hantera avbrott)
- Krisberedskap (förmåga)
- Organisation (ansvar och roller)

Verksamhetsplanering och intern kontroll

Verksamhetsplanering
handlar om...

Att vi gör **rätt saker**

Intern kontroll
handlar om...

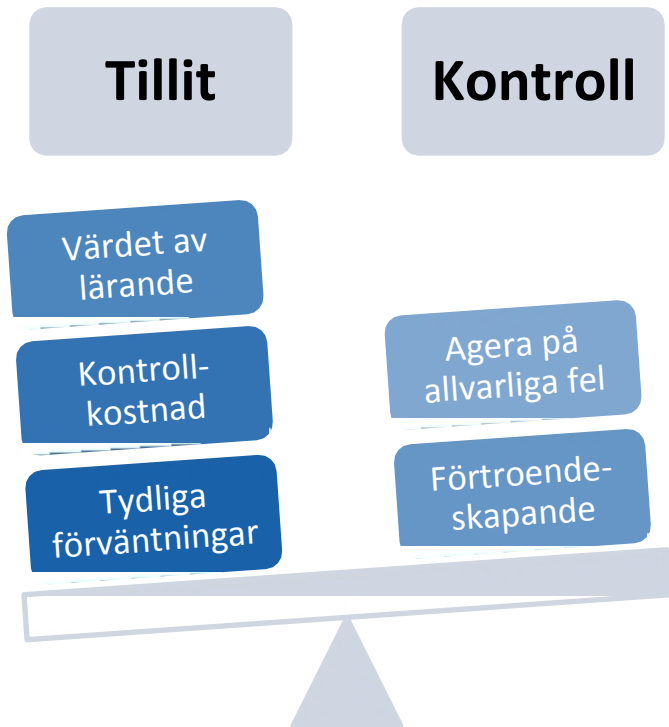
Att vi gör **saker rätt**

Ibland samma områden, med olika glasögon

Text	Verksamhetsplanering	Intern kontroll
Verksamhet	<p>”Hur utvecklar vi flödet för att förbättra”:</p> <ul style="list-style-type: none">• Tillgänglighet• Kvalitet	<p>”Hur säkerställer vi i samma flöde genom rutiner”:</p> <ul style="list-style-type: none">• Inga allvarliga fel• Säkerhet
Ekonomi	<p>”Hur fördelar vi bäst våra resurser?”</p> <ul style="list-style-type: none">• Budget• Uppföljning	<p>”Hur vet vi att resurser hamnar där de ska?”</p> <ul style="list-style-type: none">• Tvåhandsprinciper• Redovisning

Tillit och kontroll – hur går det ihop?

”Ett system för intern styrning och kontroll kan skapa tillit i en organisation om systemet byggs utifrån kunskap om hur kontroll och övervakning påverkar tilliten”

Hur vet jag om det är en internkontrollrisk?

- Kan risken hanteras genom anpassning av rutiner eller arbetssätt?
- Kan vi använda vår verktyglåda (kontrollaktiviteter och kontrolltester) för att motverka risken?